

Pro informace jen s airbagem

Svobodný přístup k informacím je úžasná věc; funguje spolehlivě asi jako první generace čínského vozu Jiangling Landwind. Nějak slouží, ale běda, když narazíte. Zatím posledním důkazem je snaha dobrat se na základě zákona 106 k tomu, jaký plat z veřejných peněz pobírá "vrchní ředitelka Sekce kabinetu předsedy vlády ČR" Jana Nagyová. Dotaz na výši platu podat lze, ale před srážkou s realitou nepomůže ani airbag: "Z Úřadu vlády jsem obdržel zamítavou odpověď s tím, že Jana Nagyová není příjemcem veřejných prostředků, a proto mi po jejím platu nic není," informoval analytik a ředitel Nadačního fondu proti korupci Petr Soukenka.

Pak je tedy Jana Nagyová příjemcem neveřejných prostředků, a o to je to zajímavější. Uklidňovat nás může snad jen to, že není nutné sebemrškačsky říkat, že tohle by se jinde na Západě nestalo. Stalo.

V týdeníku Ekonom jsme se pokusili zjistit, jak jsou placeni Češi na vysokých úřednických postech v institucích Evropské unie. Je poměrně snadné dozvědět se, kolik v EU bere evropský prezident, eurokomisaři či europoslanci i to, s jak příjemnou výsluhovou rentou budou odcházet do důchodu. Dopátrat se ale toho, jaký plat má vysoký úředník placený ze stejného balíku peněz, je prakticky nemožné. "Tento druh informací podléhá ochraně osobních údajů, a proto vám údaje nemůžeme poskytnout," zněla mantra ve všech oslovených institucích; opakovanými dotazy a argumenty neprolomitelná.

Zvýšený zájem o to, jak jsou úředníci v EU placeni, vyvolal před časem britský premiér David Cameron, když prohlásil, že "pár stovek úředníků v Bruselu vydělává víc než premiéři nebo kancléřka Merkelová." Redaktoři německého deníku Die Welt se jeho slovy inspirovali a došli k závěru, že nejde o stovky, ale o tisíce lidí. S přesnými údaji o platech ale narazili i oni.

I tak prý plat Angely Merkelové v základní výši 16 275 eur hravě překoná 4365 euroúředníků. Na vyšší než "merkelovské" platy (základní, bez příplatků) dosáhne nepochybně i několik Čechů. Vedle eurokomisaře Štefana Fülleho třeba i dvojice českých soudců Soudního dvora EU v Lucemburku Jiří Malenovský a Irena Pelikánová nebo člen Evropského účetního dvora Jan Kinšt.

Do vyšších platových tříd ale patří například i úředník Marek Mora, který působí jako vedoucí kanceláře generálního tajemníka Rady EU. Dalším možným adeptem na "merkelovský" plat je Ladislav Miko, zástupce generálního ředitele pro zdraví a spotřebitele Evropské komise či Marie Bohatá, zástupkyně generálního ředitele Eurostatu. Jejich výplatnice ale evropské instituce pečlivě tají. Lze je jen odhadovat na základě přiřazení do platových tříd a stupňů. V EU jde tedy ochrana informací o výši úřednických platů vlastně ještě dál než v Česku, kde se čas od času těchto informací domoci lze. Vyvozovat z toho, že jsme na tom u nás vlastně lépe, jde ale jen těžko. Zákon je jedna věc, rozhodující je, jak se naplňuje. Co na tom, že Nejvyšší správní soud konstatoval, že státní úřady nemohou platy nejvýše postavených

úředníků tajit ani s odkazem na ochranu osobních dat. Jak ukazuje případ Nagyové, úředníci si tu kráčí "unijní cestou".

Je snadné dozvědět se, kolik v EU bere evropský prezident, eurokomisaři či europoslanci. Dopátrat se ale toho, jaký plat má vysoký úředník placený ze stejného balíku peněz, je prakticky nemožné.

O autorovi: Robert Břešťan, Autor je šéfkomentátorem týdeníku Ekonom.

2.5.2013

Zdroj: Hospodářské noviny